

Beleidsregel artikel 13b Opiumwet / handhaving - 2016

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Overheidsorganisatie	Gemeente Wijdmeren
Officiële naam regeling	Beleidsregel artikel 13b Opiumwet 2016
Citeertitel	Beleidsregel artikel 13b Opiumwet 2016
Vastgesteld door	Burgemeester en College B&W
Onderwerp	Openbare orde en veiligheid
Eigen onderwerp	

Wettelijke grondslag(en) of bevoegdheid waarop de regeling is gebaseerd

Artikel 13b Opiumwet en artikel 4:81 Algemene wet bestuursrecht

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

Geen

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerkingtreding	Terugwerkende kracht t/m	Datum uitwerking-treding	Betreft	Datum ondertekening; Bron bekendmaking	Kenmerk voorstel
1 april 2016	-	-	Nieuwe regeling	8 maart 2016 Wijdmeren Informeren 23 maart 2016	B&W nr. 6 / 8 maart 2016

Beleidsregel artikel 13b Opiumwet / handhaving - 2016

Tekst van de regeling

De burgemeester van de gemeente Wijdmeren, gelet op het bepaalde in artikel 13b Opiumwet, artikel 174a Gemeentewet en Woningwet;

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijdmeren, gelet op het bepaalde in de Woningwet;

gelet op het bepaalde in artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht,

gehoord de politie en het Openbaar Ministerie in de basisteamdriehoek van 3 maart 2016,

gelezen het voorstel van de afdeling Ruimtelijke Ordening, cluster Publieke Veiligheid en Toezicht.

B E S L U I T

De beleidsregel artikel 13b Opiumwet / handhaving - 2016 vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van 8 maart 2016

Beleidsregel artikel 13b Opiumwet / handhaving - 2016

1. Inleiding

Aanleiding

Vanuit het oogpunt openbare orde en veiligheid, het beschermen van het woon- en leefklimaat en de volksgezondheid treedt de gemeente Wijdmeren streng op tegen verkoop, aflevering, verstrekking dan wel aanwezigheid van drugs. Dit is in de lijn met voeren van een 'nul-stelsel' ten aanzien van coffeeshops, dat de gemeente sinds 1 september 2010 kent. Om de effecten op de veiligheid en leefbaarheid aan te pakken kan de gemeente gebruik maken van de instrumenten uit de Wet Victoria, de Wet Damocles en de Wet Victor.

Artikel 13b Opiumwet geeft de burgemeester de bevoegdheid om met een last onder bestuursdwang op te treden tegen overtredingen van die wet. Het toepassen van bestuursdwang in de vorm van sluiting van een lokaal, woning of een daarbij behorend erf is een beleidskeuze van de burgemeester. De rechter toetst de invulling van deze bevoegdheid met enige terughoudendheid, waarbij rekening wordt gehouden met wat volgens de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 13b van de Opiumwet van belang is¹. De voorliggende beleidsregel dient als toelichting op de wijze waarop de burgemeester van deze bevoegdheid gebruik maakt.

Artikel 13b Opiumwet

- 1. De burgemeester is bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang indien in woningen of lokalen dan wel in of bij woningen of zodanige lokalen behorende erven een middel als bedoeld in lijst I of II wordt verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig is.*
- 2. Het eerste lid is niet van toepassing indien woningen, lokalen of erven als bedoeld in het eerste lid, gebruikt worden ter uitoefening van de artsnijbereidkunst, de geneeskunst, de tandheelkunst of de diergeneeskunde door onderscheidenlijk apothekers, artsen, tandartsen of dierenartsen.*

Reikwijdte

Deze beleidsregel heeft betrekking op de bevoegdheid tot de oplegging van een last onder bestuursdwang betreffende de sluiting van woningen en lokalen door de burgemeester in geval van verkoop, aflevering of verstrekking dan wel het aanwezig zijn van drugs vanuit woningen en lokalen en daarbij behorende erven. Het begrip lokalen omvat zowel voor publiek toegankelijke lokalen, zoals cafés, winkels, theehuizen, als niet voor het publiek toegankelijke lokalen, zoals loodsen, schuren en bedrijfsruimten. De toepassing van artikel 13b van de Opiumwet is gericht op het pand (locatie) en niet op de persoon of belanghebbende.

De beleidsregel treedt ter zijde wanneer softdrugs (hennep) in een huurwoning van een woningcorporatie, die het Hennepconvenant Midden Nederland heeft ondertekend, wordt aangetroffen. Aansluitend maakt de woningcorporatie de afweging of wordt overgegaan tot het opstarten van de procedure tot ontbinding van de huurovereenkomst. Indien (ook) harddrugs worden aangetroffen is de beleidsregel onverminderd van toepassing.

Belang en doel

De regelgeving over drugs is vastgelegd in de Opiumwet. De wet maakt onderscheid tussen drugs met een onaanvaardbaar risico (hard drugs), zoals heroïne, cocaïne en XTC, en drugs die minder problemen voor de gezondheid veroorzaken (softdrugs)². De harddrugs staan vermeld op lijst I,

¹ Zie ECLI:NL:RVS:2014:3941.

² Aanwijzing Opiumwet (2015A003), bekendgemaakt in Staatscourant 2015, 5391.

Beleidsregel artikel 13b Opiumwet / handhaving - 2016

behorende bij de Opiumwet en de drugs met een geringer risico voor de gezondheid op lijst II (softdrugs).

Strafrechtelijke elementen Opiumwet

De in- en uitvoer van drugs, de vervaardiging, de verkoop, het bezit en het vervoer van drugs zijn strafbaar op grond van de Opiumwet. De Opiumwet stelt tevens alle handelingen ter voorbereiding van handel in hard drugs strafbaar, alsmede alle pogingen tot invoer. Sinds maart 2015 zijn handelingen ter voorbereiding of vergemakkelijking van illegale hennepcultuur strafbaar gesteld in de Opiumwet.

Het bezit van uitsluitend een gebruikershoeveelheid, dat is maximaal 0,5 gram, wordt doorgaans niet vervolgd, tenzij sprake is van een dealerindicatie³. In de strafvervolging kan het Openbaar Ministerie (OM) niet voorkomen dat een lokaal of woning, waar of van waaruit gehandeld werd, wederom wordt gebruikt voor dergelijke activiteiten. De burgemeester heeft deze mogelijkheid wel middels artikel 13b Opiumwet.

Bestuurlijke elementen Opiumwet

Handel, gebruik en aanwezigheid (waaronder teelt) van drugs hebben een nadelig effect op de openbare orde. Bij de handel in en teelt van drugs wordt de aantasting van de openbare orde zonder meer aangenomen. De aantasting van de openbare orde is geabstraheerd: dergelijke verstoringen hoeft niet aan de hand van feiten of omstandigheden te worden aangetoond.

Het toepassen van bestuursdwang is er op gericht teelt en handel in of vanuit een lokaal of woning te beëindigen en beëindigd te houden. Deze maatregel is niet gericht tegen de belanghebbende (exploitant, bewoner of huiseigenaar) maar tegen het lokaal, de woning of het terrein. De maatregel die voortvloeit uit de hierboven genoemde bevoegdheid betreft een herstelsanctie en is niet bedoeld als straf. Sluiting is gericht op het herstel van de situatie en het weren en terugdringen van drugshandel in georganiseerd verband in en vanuit panden. Het doel van de maatregel is erop gericht om bekendheid van het pand als drugspand te doorbreken, de bekendheid van het pand in het drugscircuit teniet te doen en daarmee verhinderen dat het pand (weer) wordt gebruikt ten behoeve van het drugscircuit en de georganiseerde drugshandel en herhaling van de verstoring van de openbare orde evenals verdere aantasting van het woon- en leefklimaat te voorkomen. Door kenbaar te maken aan de ‘gebruiker’, dan wel eigenaar, welke maatregel hij van de overheid kan verwachten na een overtreding, gaat er mogelijk tevens een preventieve werking vanuit.

Het fysiek afsluiten van een gebouw of erf kan voor de rechthebbenden/verantwoordelijke eigenaar/gebruiker belemmeringen meebrengen. De burgemeester dient goede afspraken te maken om de belanghebbenden de gelegenheid te bieden te voorkomen dat het afsluiten tot ongewenste neven-effecten leidt, bij gebreke waarvan het zelf dient te voorzien in adequate zorg en toezicht tot ten minste het niveau waarop veiligheid en gezondheid gegarandeerd zijn.

Door de toepassing van een combinatie van wettelijke bepalingen in de Opiumwet en de Woningwet ontstaat een ragfijn web waarin drugstellers en –handelaren op efficiënte wijze kunnen worden gehinderd. Zowel het college van burgemeester en wethouders als de burgemeester kunnen als bestuursorgaan afzonderlijk van elkaar aan een overtreder een herstelsanctie in de zin van artikel 5:2 Algemene wet bestuursrecht opleggen.

Ultimum remedium

Het sluiten van een woning of lokaal wordt door de betrokken bestuursorganen (burgemeester en college) als een ultimum remedium beschouwd, dat alleen wordt ingezet voor zover dit in

³ Deze hoeveelheid van maximaal 0,5 gram is vastgesteld in de landelijke Richtlijnen van de Procureurs-Generaal. In paragraaf 2.4.2 wordt nader ingegaan op de dealerindicatie.

Beleidsregel artikel 13b Opiumwet / handhaving - 2016

overeenstemming is met het proportionaliteits- en het subsidiariteitsbeginsel. Gelet op het zeer ingrijpende karakter van een woningsluiting voor bewoners, is bij de invulling van de wettelijke bevoegdheid van groot belang dat uitgangspunt moet zijn: een waarschuwing of een soortgelijke maatregel⁴.

Op basis van 4:84 Algemene wet bestuursrecht kan worden afgeweken van dit beleid. Er kunnen zich immers omstandigheden voordoen, waarin het volgen van het beleid onredelijke gevolgen heeft. Of dat er sprake is van verzwarende omstandigheden die aanleiding geven om eerder over te gaan tot het opleggen van een last onder bestuursdwang inhoudende een sluiting. De belangrijkste feiten en omstandigheden die kunnen worden aangemerkt als verzwarende omstandigheid, staan vermeld in de indicatorenlijst.

2. Aanpak drugspannen

Om de effecten op de veiligheid en leefbaarheid aan te pakken maakt de burgemeester bij zijn optreden gebruik van het instrumentarium voortvloeiend uit artikel 13b Opiumwet (wet Damocles) en artikel 174a Gemeentewet (wet Victoria) en voor het college gelden in dit kader de artikelen 1a, 1b en 17 Woningwet. De burgermeester is daarenboven bevoegd om de eigenaar te verplichten om een andere gebruiker voor de woning, dan wel lokaal aan te wijzen of woning of lokaal in beheer te geven (artikel 13b Woningwet - Wet Victor).

Hieronder volgt een toelichting van het bovengenoemd instrumentarium.

Burgemeester: toepassing artikel 13b Opiumwet (Wet Damocles)

Artikel 13b Opiumwet geeft de burgemeester de bevoegdheid een last onder bestuursdwang op te leggen, als er sprake is van een overtreding van de Opiumwet. Dit laatste houdt in dat in woningen of lokalen of op daarbij behorende erven een middel als bedoeld in lijst I of II behorend bij de Opiumwet moet zijn verkocht, afgeleverd, verstrekt of daartoe aanwezig moet zijn geweest. Ook geldt, gelet op de jurisprudentie, het hebben van een handelsvoorraad nog niet geoorloofde planten als sluitingsgrond in de zin van artikel 13b Opiumwet.

Het is vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State om de zinsnede 'daartoe aanwezig is' in artikel 13b, eerste lid, Opiumwet zo uit te leggen dat de burgemeester al bevoegd is een last onder bestuursdwang op te leggen als in een pand een handelshoeveelheid drugs aanwezig is⁵. Om te bepalen wat een 'handelshoeveelheid' is, sluiten we aan bij de door het Openbaar Ministerie toegepaste criteria, waarbij een hoeveelheid harddrugs van maximaal 0,5 gram en een hoeveelheid softdrugs van maximaal 5 gram, als hoeveelheden voor eigen gebruik wordt aangemerkt⁶. Bij overschrijding van de hoeveelheid dat bestemd is voor eigen persoonlijk gebruikt, wordt aangenomen dat de drugs bestemd zijn voor verkoop, aflevering of verstrekking dan wel daartoe aanwezig zijn. Het tegendeel dient aannemelijk te worden gemaakt.

⁴ Zie ECLI:NL:RVS:2014:3941.

⁵ Zie: ABRvS 11 december 2013, ECLI:NL:RVS:2013:2365, zaaknummer 201300425/1/A3; ABRvS 5 januari 2005, ECLI:NL:RVS:2005:AR8730; ABRvS 20 oktober 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BO1193.

⁶ Gelet op de 'Aanwijzing Opiumwet' wordt onder een geringe hoeveelheid voor eigen gebruik van de middelen vermeld op lijst I (harddrugs) verstaan: een hoeveelheid/dosis die doorgaans wordt aangeboden als gebruikershoeveelheid. Hierbij kan worden gedacht aan bv. één bolletje, één ampul, één wikkel, één pil/tablet (in elk geval een aangetroffen hoeveelheid van maximaal 0,5 gram); een consumptie-eenheid van 5 ml GHB. Voor middelen vermeld op lijst II, zijnde hennepproducten, wordt een hoeveelheid van maximaal 5 gram of wel 5 planten als hoeveelheid voor eigen gebruik aangemerkt.

Beleidsregel artikel 13b Opiumwet / handhaving - 2016

Overigens is voor de toepassing van artikel 13b, eerste lid, van de Opiumwet niet vereist dat zich daadwerkelijk drugsgelateerde overlast in de omgeving voordoet, nu deze bepaling primair ziet op het tegengaan van drugshandel.

Burgemeester: toepassing artikel 174a Gemeentewet (Wet Victoria)

Artikel 174a Gemeentewet geeft de burgemeester de mogelijkheid om een woning of lokaal, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of daarbij behorend erf te sluiten, als door gedragingen de openbare orde rond de woning, het lokaal of het erf wordt verstoord of er ernstige vrees bestaat voor verstoring van de openbare orde.

Artikel 174a Gemeentewet zal slechts in zeer uitzonderlijke gevallen toegepast kunnen worden, gezien de strenge eisen die aan de verstoring van de openbare orde worden gesteld. Criteria, waarmee bij de toepassing van artikel 174a rekening gehouden moet worden, zijn:

- er moet sprake zijn van gedragingen in de te sluiten woning of lokaal en tevens van een verstoring van de openbare orde rond die woning. Het begrip openbare orde strekt zich in artikel 174a verder uit dan alleen de woning; de burgemeester kan ook de verstoring van de openbare orde op bijvoorbeeld het erf meewegen in zijn beslissing, en zelfs verstoring van de openbare orde die wordt ervaren in de nabijheid van het betreffende pand;
- voor verstoring van de openbare orde in de zin van artikel 174a is vereist dat er sprake is van een ernstige bedreiging van zowel de veiligheid als de gezondheid van personen in de directe omgeving van de woning of lokaal. Er geldt op dit vlak een cumulatieve eis;
- de sluiting moet voldoen aan de eisen van proportionaliteit (de duur van de sluiting moet primair bepaald worden door de ernst van de overlast en - in samenhang daarmee - de verwachting over de tijd die nodig zal zijn om een situatie te bereiken waarin de sluiting opgeheven kan worden zonder een te groot risico voor terugkeer van verstoring van de openbare orde);
- het besluit moet voldoen aan de eisen van subsidiariteit, met andere woorden er mogen geen andere minder ingrijpende middelen zijn om de verstoring van de openbare orde in voldoende mate te kunnen bestrijden;
- in het kader van de zorgvuldigheidseis moet de burgemeester kunnen aantonen dat hij heeft onderzocht en of het noodzakelijk is aan de bewoners, vervangende woonruimte aan te bieden (schrijnende gevallen);
- zonder het geven van een waarschuwing, waarvan de bewoners expliciet op de hoogte worden gesteld, van de te verwijten gedragingen is het niet goed denkbaar dat de toepassing van de bevoegdheid op basis van artikel 174a, 1ste lid in overeenstemming is met het artikel 8 Europees Verdrag voor de Rechten van het Mens (EVRM) gewaarborgde recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en op het huisrecht van de bewoners (artikel 12 Grondwet)
- artikel 174a, 4^e lid verplicht de burgemeester om een termijn te bieden waarbinnen de bewoner zelf de gelegenheid krijgt een eind te maken aan de verstoring van de openbare orde.
- een besluit tot sluiten moet deugdelijk worden gemotiveerd; het recht eist dat de verstoring van de openbare orde rond de woning of lokaal aangetoond moet worden met behulp van concrete, objectieve en verifieerbare gedragingen.

Het bevel om een woning of lokaal te sluiten is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Dat betekent dat de bewoner (of een andere belanghebbende) bezwaar kan maken en in beroep kan gaan tegen het besluit van de burgemeester. Bovendien moet betrokkene bij het besluit binnen een, nader te bepalen termijn in de gelegenheid worden gesteld om de overlast te beëindigen, tenzij er sprake is van spoedeisende sluiting.

Burgemeester: toepassing artikel 13b Woningwet

Op basis van artikel 13b Woningwet heeft de burgemeester de bevoegdheid om van de gebouwen, open erven of terreinen die zijn gesloten op grond van artikel 17 Woningwet, 174a Gemeentewet of

Beleidsregel artikel 13b Opiumwet / handhaving - 2016

artikel 13b Opiumwet, de eigenaar van dat gebouw, erf of terrein te verplichten het in gebruik of in beheer te geven aan een ander persoon. Deze bevoegdheid volgt dus op de bevoegdheid om een pand, lokaal of erf te sluiten.

College: toepassing artikelen 1a en 1b Woningwet

Door hennepteelt in lokalen en woningen worden de bepalingen uit het Bouwbesluit overtreden. Als in een woning of lokaal een hennepkwekerij wordt aangetroffen, kan het college naar aanleiding van de overtreding van artikel 1b Woningwet bestuursdwang toepassen⁷. Het college kan zelfs handhavend optreden als de hennepteelt niet gepaard gaat met een overtreding van artikel 1b Woningwet, maar de wijze van telen gevaar oplevert voor de veiligheid of gezondheid. Dit betreft een overtreding van artikel 1a Woningwet⁸.

College: toepassing artikel 17 Woningwet

Het college is bevoegd een gebouw, open erf of terrein te sluiten. Hiervoor moet voldaan zijn aan drie voorwaarden. Ten eerste moet er sprake zijn van een overtreding van de bouwvoorschriften. Daarnaast moet sprake zijn van een bedreiging van de leefomgeving of een gevaar voor de veiligheid of de gezondheid. Ten slotte moet er een klaarblijkelijk gevaar bestaan op herhaling van de overtreding van de voorschriften.

Gezien de ruime strekking van artikel 13b Opiumwet zal artikel 17 Woningwet slechts in bijzondere situaties toegepast worden.

Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen (WKPB)

De tijdelijke sluitingen van woningen en lokalen worden geregistreerd in het WKPB-register. Daarnaast is het verplicht de gegevens over kadastrale objecten, waarop een beperking rust, te melden bij de Landelijke Voorziening.

3. Handhavingarrangement

Voor de bestuurlijke handhaving verstrekt de politie de benodigde informatie aan de burgemeester. Deze informatieverstrekking vindt schriftelijk plaats door het verstrekken van een bestuurlijke rapportage. In deze rapportage staan de geconstateerde feiten, het optreden en de bevindingen van de politie die voortvloeien uit een strafrechtelijk onderzoek.

De feitelijke toepassing van bestuursdwang op grond van artikel 13b Opiumwet geschiedt volgens een stappenplan. Het plan kent acht stappen, welke als volgt zijn opgebouwd:

1. Voorbereiding;
2. Voornemen tot sluiting (door gemeente) en vooroverleg (gemeente en overtredders);
3. Belangenafweging en vervolg;
4. Motivering sluitingsbevel;
5. Bekendmaking sluitingsbevel;
6. Feitelijke sluiting;
7. Kostenverhaal;
8. Herstart.

De nadere uitwerking van het stappenplan is opgenomen als bijlage van deze regeling.

⁷ ABRvS 29 juni 2011, LJN:BQ9683)

⁸ ABRvS 19 oktober 2011, LJN:BT8582.

Beleidsregel artikel 13b Opiumwet / handhaving - 2016

Rolverdeling (niet limitatief) handhaven

De regie van de bestuurlijke handhaving en de coördinatie van de uitvoering daarvan ligt bij de gemeente.

De taken van de politie zijn:

- constatering overtreding;
- opmaken proces-verbaal;
- melding aan burgemeester en verstrekken van schriftelijke informatie (zoals bestuurlijke rapportage, Hennep Informatie Bericht of algemeen informatierapport).

De taken van de gemeente zijn:

- uitvoeren van handhavingarrangementen;
- wanneer opportuun, toepassen van bestuursdwang;
- wanneer de eigenaar (verhuurder bijv.) niet tot sluiting overgaat, sluiten en verzegelen van de woning, lokaal of bijbehorend erf.

Indien mogelijk en opportuun vindt strafrechtelijke handhaving plaats. De regie op de strafrechtelijke handhaving ligt bij het Openbaar Ministerie en vindt plaats bij:

- voldoende bewijskracht in proces-verbaal en wanneer opportuun, vervolgen van strafbare feiten;
- toepassen van dwangmiddelen (zoals doorzoeken of voorlopige hechtenis, wanneer opportuun en daartoe wettelijke bevoegdheden zijn);
- leiden van opsporingsonderzoeken.

Onderscheid lokale en woningen

Doordat een sluiting bij woningen ernstiger ingrijpt op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene(n), wordt in het handhavingarrangement onderscheid gemaakt tussen woningen en lokalen.

Lokalen

Lokalen zijn alle niet voor woning bestemde gebouwen en ruimten, een voor bewoning bestemde ruimte die niet gebruikt wordt als woning, zowel voor publiek toegankelijke lokalen en niet voor publiek toegankelijke lokalen en bijbehorende erven.

Woningen

De wetgever heeft ervan afgezien het begrip woning in de Opiumwet te definiëren. De burgemeester verstaat in het kader van de uitvoering van de beleidsregel onder woning een voor bewoning gebruikte ruimte (blijkend uit de Basisregistratie Personen – BRP). Hieronder worden bijvoorbeeld ook stacaravans, woonschepen, woonwagens, etc. verstaan. Een persoon die incidenteel overnacht in een woning en niet op dit adres in de BRP staat ingeschreven, wordt niet aangemerkt als bewoner.

Handhavingarrangement: lokalen en bijbehorende erven				
Constatering Lijst I – harddrugs Lijst II - softdrugs	1^e overtreding	2^e overtreding (binnen 5 jaar)	3^e overtreding (binnen 5 jaar)	4^e overtreding (binnen 5 jaar)
Aanwezigheid van < 0,5 gram lijst I en/of 5 gram drugs lijst II en sprake is van indicatoren.	Bestuurlijke waarschuwing.	Bestuursdwang (sluiting) op basis van 13b Opiumwet voor de duur van 6 maanden.	Sluiting voor een periode van 12 maanden.	Sluiting voor onbepaalde tijd

Beleidsregel artikel 13b Opiumwet / handhaving - 2016

Aanwezigheid tussen 0,5 gram en 5 gram drugs (lijst I) en sprake is van indicatoren.	Bestuursdwang (sluiting) op basis van 13b Opiumwet voor de duur van 6 maanden.	Sluiting voor een periode van 12 maanden	Sluiting voor een onbepaalde tijd.	
Aanwezigheid meer dan 5 gram drugs (lijst I)	Bestuursdwang (sluiting) op basis van 13b Opiumwet voor de duur van 3 maanden.	Sluiting voor een periode van 6 maanden	Sluiting voor een periode van 12 maanden.	Sluiting voor onbepaalde tijd.
Aanwezigheid van drugs (lijst II) bestemd voor handel	Bestuursdwang (sluiting) op basis van 13b Opiumwet voor de duur van 3 maanden.	Sluiting voor een periode van 6 maanden	Sluiting voor een periode van 12 maanden.	Sluiting voor onbepaalde tijd.
Aanwezigheid van drugs (lijst II) bestemd voor handel en sprake is van indicatoren	Bestuursdwang (sluiting) op basis van 13b Opiumwet voor de duur van 6 maanden.	Sluiting voor een periode van 12 maanden	Sluiting voor een onbepaalde tijd.	

Handhavingarrangement: woningen en bijbehorende erven				
Constatering Lijst I – harddrugs Lijst II - softdrugs	1^e overtreding	2^e overtreding (binnen 5 jaar)	3^e overtreding (binnen 5 jaar)	4^e overtreding (binnen 5 jaar)
Aanwezigheid van drugs (lijst II) bestemd voor handel.	Bestuurlijke waarschuwing	Sluiting voor een periode van 3 maanden.	Sluiting voor een periode van 6 maanden.	Sluiting voor een periode van 12 maanden. (met inzet van wet Victor, Woningwet artikel 13b)
Aanwezigheid van drugs (lijst II) bestemd voor handel en sprake is van indicatoren	Sluiting voor een periode van 3 maanden	Sluiting voor een periode van 6 maanden	Sluiting voor een periode van 12 maanden. (met inzet van wet Victor, Woningwet artikel 13b)	
Aanwezigheid van drugs (lijst I) bestemd voor handel	Sluiting voor een periode van 3 maanden	Sluiting voor een periode van 6 maanden	Sluiting voor een periode van 12 maanden	Sluiting voor onbepaalde tijd (met inzet van wet Victor, Woningwet artikel 13b).
Aanwezigheid van drugs (lijst I) bestemd voor handel en sprake is van indicatoren	Sluiting voor een periode van 6 maanden	Sluiting voor een periode van 12 maanden	Sluiting voor onbepaalde tijd. (met inzet van wet Victor, Woningwet artikel 13b)	

Beleidsregel artikel 13b Opiumwet / handhaving - 2016

Indicatorenlijst

De belangrijkste feiten en omstandigheden die kunnen worden aangemerkt als verzwarende omstandigheden, zijn opgenomen in de indicatorenlijst. De indicatorenlijst heeft een alternatief en geen cumulatief karakter. Ook op basis van enkele indicatoren kan worden aangetoond dat er verzwarende omstandigheden zijn. De indicatorenlijst is nadrukkelijk een hulpmiddel. Voor de toepassing van de maatregel, zoals is opgenomen in het handhavingarrangement, moet altijd eerst gekeken worden of wordt voldaan aan de criteria van artikel 13b Opiumwet en voorwaarden zoals gesteld in voorliggende regeling.

De volgende indicatoren kunnen worden aangemerkt als verzwarende omstandigheid:

- de hoeveelheid aangetroffen middelen als bedoeld in lijst I en/of lijst II van de Opiumwet. (Dit zal in ieder geval een grotere hoeveelheid moeten zijn dan een hoeveelheid die duidt op eigen gebruik. Er moet minimaal sprake zijn van een hoeveelheid die duidt op beroeps- of bedrijfsmatige handel. Wanneer hiervan sprake is kan op grond van de jurisprudentie aangenomen worden dat het gaat om handel en hoeft geen sprake te zijn van daadwerkelijke verkoop, aflevering of verstrekking. Daarnaast kan er sprake zijn van andere signalen die duiden op beroeps- of bedrijfsmatige handel, zoals de aanwezigheid van verpakkingsmaterialen, grote som(men) (handels)geld, weegschaal, assimilatie-lampen e.d.)
- de mate waarin de woning betrokken is bij de drugshandel in georganiseerd verband;
- er sprake is van gewelds- of andere openbare orde delicten;
- er sprake is van één of meer (vuur)wapen(s)/verboden wapenbezit als bedoeld in de Wet Wapens en Munitie;
- er een vermoeden is van betrokkenheid van de bewoner(s)/betrokkene(n);
- er een vermoeden is dat de bewoner(s)/betrokkene(n) in kringen van personen met antecedenten verkeert/verkeren;
- er sprake is recidive;
- er sprake is van een combinatie van middelen als bedoeld in lijst I en lijst II Opiumwet;
- de mate van gevaar voor de omgeving, mate van risico voor omwonenden;
- de mate van overlast;
- aannemelijkheid dat de woning niet in overeenstemming met de woonfunctie wordt gebruikt;
- aannemelijkheid dat behalve de woning of het daarbij behorend erf nog één of meer locaties betrokken zijn bij drugshandel in georganiseerd verband of als aanwezigheid van drugs hierop duidt;
- of overige feiten en omstandigheden die duiden op drugshandel in georganiseerd verband.

4. Slotbepalingen

Inwerkingtreding

Deze beleidregel treedt in werking op de eerste dag na de datum van bekendmaking.

Citeertitel

De beleidregel wordt aangehaald als ‘Beleidsregel artikel 13b Opiumwet / handhaving – 2016’.

Bijlage: Stappenplan feitelijke toepassing bestuursdwang

Beleidsregel artikel 13b Opiumwet / handhaving - 2016

Bijlage

Stappenplan feitelijke toepassing bestuursdwang

1. Voorbereiding

De feitelijke constatering van de verkoop, levering of verstrekking van drugs of het aantreffen van daartoe aanwezige drugs is voldoende om op grond van artikel 13b Opiumwet bestuurlijk op te treden. De politie meldt de gemeente (de burgemeester) alle meldingen en feitelijke constatering van drugshandel. De gemeente verzamelt en bundelt deze samen met eventuele waarschuwingsbrieven. De adviseur openbare orde en veiligheid vervult een coördinerende rol in het proces van het aanpakken van drugspannen. Op grond van deze feiten kan de burgemeester overgaan tot maatregelen en wanneer noodzakelijk uiteindelijk tot sluiting van het pand. Het komt voor dat omwonenden van een woning of lokaal bang zijn voor represailles en niet willen dat hun persoonsgegevens worden toegevoegd aan het dossier. Dan kunnen verklaringen geanonimiseerd aan het dossier worden gevoegd. Op basis van meldingen via Meldpunt Misdaad Anoniem kan de politie een onderzoek verrichten. De melding zelf vormt dan geen bewijs.

2. Voornemen tot sluiting (waarschuwingsbrief)

De burgemeester brengt de overtreder en de eigenaar/verhuurder (rechthebbende) op grond van geconstateerde feiten schriftelijk – door middel van een waarschuwingsbrief – op de hoogte van het voornemen tot sluiten en nodigt hen gescheiden uit voor een gesprek (zienswijzen op voornemen). Bij het gesprek kan een vertegenwoordiger van de politie aanwezig zijn maar ook andere belanghebbenden. In beide gesprekken worden de geconstateerde feiten besproken en wordt aangegeven binnen welke periode de overtreding dient te worden beëindigd en wat de eventuele consequenties zullen zijn bij voortzetting.

- I Jurisprudentie laat zien (ECLI:NL:RVS:2012:BY4412) dat de burgemeester, bij het aantreffen van harddrugs in de woning, erf of het lokaal, zonder waarschuwing kan overgaan tot het toepassen van een last onder bestuursdwang (feitelijke sluiting van de woning).
- II Tot sluiting van de woning kan bij eerste constatering direct worden overgegaan wanneer er sprake is van een ernstige situatie. De indicatoren voor een ernstige situatie zijn opgenomen in de indicatorenlijst van de beleidsregel artikel 13b, Opiumwet.

3. Belangenafweging en vervolg

De burgemeester kan na het overleg (stap 2) besluiten tot het opleggen van een last onder bestuursdwang en een woning, lokaal of daar bijbehorend erf tijdelijk te sluiten. De sluitingsduur wordt bepaald aan de hand van het handhavingarrangement, zoals opgenomen in de beleidsregel artikel 13b, Opiumwet. De burgemeester moet, voor het nemen van het sluitingsbevel, de gevolgen van zijn besluit afzetten tegen de gevolgen die dit met zich mee brengt voor de overtreder.

4. Motivering sluitingsbevel;

Is de overtreding van de Opiumwet niet beëindigd en gaat de burgemeester over tot een (tijdelijke) sluiting, dan dient dit besluit voldoende moeten worden gemotiveerd. Bij deze motivering kan de burgemeester een aantal factoren betrekken.

De duur van de sluiting is in de eerste plaats afhankelijk van de bestemming van het pand. Betreft het huur en wordt civielrechtelijk de huurovereenkomst door de verhuurder ontbonden, dan is een verdere sluiting van de woning niet nodig, maar wel mogelijk. Betreft het koop, dan kan het belang zijn of dit pand daadwerkelijk wordt bewoond of in schijn wordt bewoond. In het geval van een bewoond pand worden de bewoners uit de woning geplaatst. Dit is bij schijnbewoning niet het geval. In dit laatste geval is de eigenaar van het pand belanghebbende.

Beleidsregel artikel 13b Opiumwet / handhaving - 2016

Verder kan de duur van de sluiting afhankelijk zijn van de zwaarte van de overtreding. De indicatoren zoals benoemd in de indicatorenlijst kunnen worden aangemerkt als verzwarende omstandigheid. Tevens zal de duur van de sluiting afhankelijk zijn van de mate van herhaling en de duur van overtreding.

5. *Bekendmaking sluitingsbevel*

Het sluitingsbevel op grond van artikel 13b Opiumwet wordt aangetekend verzonden. In het bevel tot sluiting worden in ieder geval de volgende onderdelen opgenomen:

- Sluiting op grond van artikel 13b Opiumwet;
- Welk pand het betreft;
- Waarom tot sluiting is overgegaan (subsidiariteit en proportionaliteit);
- De termijn van sluiting;
- De begunstigingstermijn;
- Welke dwangmiddelen worden toegepast;
- De bezwaar- en beroepsclausule;
- De kosten van sluiting ingevolge artikel 5:25, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht worden verhaald op de belanghebbende.

6. *Feitelijke sluiting*

Na de begunstigingstermijn gaat de gemeente het betreffende pand fysiek sluiten. Dit kan op verschillende manieren worden gedaan. Bij uitvoering van de sluiting kunnen naast medewerkers van de gemeente ook anderen, bijvoorbeeld een aannemer, nutsbedrijf of de politie aanwezig zijn. De in het pand aanwezige personen worden verwijderd. Zo nodig kan het pand eerst ontsmet en worden de nutsvoorzieningen afgesloten. In sommige gevallen is het ophangen van een bekendmaking op de toegangsdeur met de mededeling dat het pand gesloten is voldoende. In andere gevallen is het noodzakelijk het pand (ramen en deuren) daadwerkelijk dicht te timmeren en eventueel te verzegelen.

Het betreden van een gesloten pand of woning is strafbaar. Wanneer de zegel wordt doorbroken wordt een strafbaar feit begaan op grond van artikel 199 van het Wetboek van Strafrecht. Wanneer personen een gesloten pand of woning betreden wordt tevens artikel 2:41, tweede lid, van de Algemene Plaatselijke Verordening Wijdmeren overtreden.

Het kan voorkomen dat bewoners die niets met de reden van sluiting te maken hebben getroffen door het sluitingsbevel. Uit jurisprudentie met betrekking tot artikel 8 van EVRM blijkt, dat in dat geval aan de 'onschuldige' bewoners passende vervangende woonruimte moet worden aangeboden. Of als er sprake is van een woning waarin kamerverhuur plaatsvindt en de handel in drugs in één van de verhuurde kamers is geconstateerd dan kan een gedeeltelijk sluiting van de woning worden overwogen. Daarnaast is de gemeente alert wanneer er kinderen bij de situatie zijn betrokken (mede gelet op het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind).

Op grond van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken dient een sluiting van een pand binnen vier dagen te worden ingeschreven in de landelijke voorziening.

7. *Kostenverhaal*

De kosten die bij de sluiting van een pand worden gemaakt zijn redelijkerwijs deels of geheel voor rekening van de overtreder. In het sluitingsbevel dient hiervan melding worden gemaakt.

8. *Herstart*

Na de sluitingstermijn vindt overleg plaats tussen de gemeente en de eigenaar/verhuurder van het pand. Bij een verlening worden de betrokkenen opnieuw gehoord. Wanneer na herstart de drugshandel opnieuw wordt geconstateerd, wordt zo mogelijk opnieuw een sluitingsbevel uitgevaardigd.